

Evaluatie Kans op werk

BIJLAGE 6 - RESULTATEN KANS OP WERK 2016 - 2019

beroepsonderwijs bedrijfsleven

Evaluatie Kans op werk

Resultaten Kans op werk 2016 - 2019

Bijlage 6

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
2.	Resultaten Kans op werk 2016 – 2019	5
2.1.	Resultaten naar aantal kwalificaties	5
2.2.	Resultaten naar aantal gediplomeerden	7
2.3.	Geen uitspraak.....	8
2.4.	Resultaten naar niveau en aantal kwalificaties	10
2.5.	Resultaten naar niveau en aantal gediplomeerden	11
3.	Kans op werk naar sectorkamer	13
3.1.	Kans op werk sectorkamer Handel	13
3.1.1.	<i>Marktsegment Retail en Groothandel en internationale handel</i>	13
3.1.2.	<i>Marktsegment Mode, interieur, textiel en tapijt</i>	14
3.2.	Kans op werk sectorkamer Ict en creatieve industrie.....	15
3.2.1.	<i>Marktsegment Communicatie, media en design</i>	15
3.2.2.	<i>Marktsegment Ict</i>	15
3.2.3.	<i>Marktsegment Kunsten en entertainment</i>	16
3.3.	Kans op werk sectorkamer Mobiliteit, transport, logistiek en maritiem	17
3.3.1.	<i>Marktsegmenten Carrosserie en Mobiliteit</i>	17
3.3.2.	<i>Marktsegment Luchtvaart</i>	17
3.3.3.	<i>Marktsegment Maritiem</i>	18
3.3.4.	<i>Marktsegment Rail</i>	18
3.4.	Kans op werk sectorkamer Specialistisch vakmanschap	19
3.4.1.	<i>Marktsegment Gezondheidstechnisch vakmanschap</i>	19
3.4.2.	<i>Marktsegment creatief vakmanschap</i>	19
3.5.	Kans op werk sectorkamer Techniek en gebouwde omgeving	20
3.6.	Kans op werk sectorkamer Voedsel, groen en gastvrijheid	22
3.6.1.	<i>Marktsegment Gastvrijheid</i>	22
3.6.2.	<i>Marktsegment Groen</i>	22
3.6.3.	<i>Marktsegment Voeding</i>	23
3.6.4.	<i>Marktsegment Winkelambacht</i>	23
3.7.	Kans op werk Zakelijke dienstverlening en veiligheid.....	24
3.7.1.	<i>Marktsegment Financiële diensten</i>	24
3.7.2.	<i>Marktsegment Juridisch</i>	24
3.7.3.	<i>Marktsegment Orde en veiligheid</i>	25
3.8.	Kans op werk sectorkamer Zorg, welzijn en sport	26
3.8.1.	<i>Marktsegment Assisterende gezondheidszorg</i>	26
3.8.2.	<i>Marktsegment Uiterlijke verzorging</i>	26
3.8.3.	<i>Marktsegment Sport en bewegen</i>	26
3.8.4.	<i>Marktsegment Welzijn</i>	26
3.8.5.	<i>Marktsegment Zorg</i>	27
4.	Kwalificaties met een stabiele kans in de afgelopen 4 metingen	28
5.	Samenvatting en conclusies	30
5.1.	Samenvatting.....	30
5.2.	Conclusies	31

6.	Bijlage	33
6.1.	Tabellen	33

1. Inleiding

In deze notitie beschrijven we het patroon de resultaten van de indicator Kans op werk. Het betreft de metingen vanaf de start van de nieuwe methodiek in 2016 tot en met die van 2019.

Allereerst geven we in hoofdstuk 2 een overzicht van de resultaten per jaar naar aantal kwalificaties en aantal gediplomeerden. In een aparte paragraaf gaan we in op de kwalificaties waarvoor geen uitspraak kon worden gedaan.

In hoofdstuk 3 komen de resultaten per opleidingsniveau aan bod.

Daarna beschrijven we in hoofdstuk 4 de resultaten per sectorkamer en beschrijven we de ontwikkelingen tot op het niveau van de kwalificaties.

In het hoofdstuk 5 kijken we terug op de beschrijvingen en volgen enkele conclusies. Samen leidt dit tot aanbevelingen.

Er is een bijlage met tabellen van de gepresenteerde figuren opgenomen.

2. Resultaten Kans op werk 2016 – 2019

2.1. Resultaten naar aantal kwalificaties

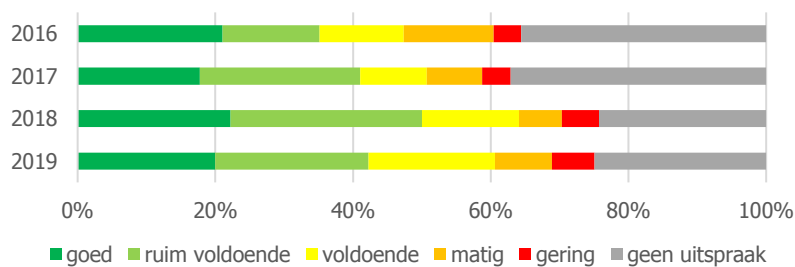
SBB publiceert Kans op werk per kwalificatie per regio. Dat doen we op dezelfde manier voor alle kwalificaties. Door de jaren heen is de methodiek is weliswaar enigszins aangepast (zie Bijlage 1 beschrijving van de methodiek) maar toch is deze sinds 2016 grotendeels gelijk gebleven. In deze rapportage gaan we alleen in op de landelijke kansen. Kans op werk richt zich op de mbo kwalificaties van niveau 2, 3 en 4¹. Voor de kwalificaties op niveau 1, de entree opleidingen worden geen uitspraken gedaan.

De indicator Kans op werk wordt gepubliceerd in 5 categorieën: goede kansen, ruim voldoende kansen, voldoende kansen, matige kansen en geringe kansen. Per jaar doet SBB een uitspraak voor zoveel mogelijk kwalificaties. Er is ook een aantal kwalificaties waarvoor geen uitspraak wordt gedaan. Het aantal kwalificaties die het mbo aanbiedt wisselt per jaar. In 2019 waren dat er 483. In deze meting is voor 120 van de 483 kwalificaties geen uitspraak gedaan. Zie ook paragraaf 1.3.

Redenen om geen uitspraak te doen zijn:

- een nieuwe kwalificatie
- een kwalificaties met klein aantallen vacatures op het niveau en in het verlengde van de opleiding en kleine aantallen gediplomeerden.

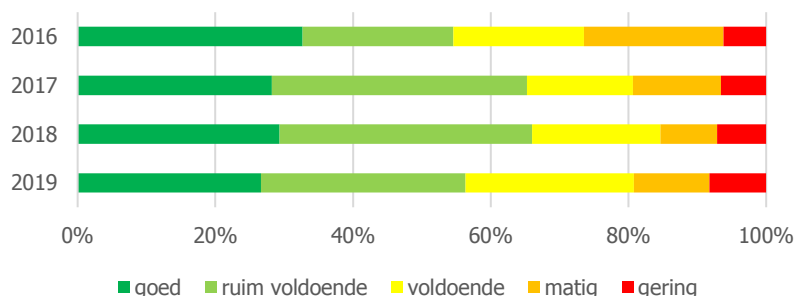
In de meting van 2016 betreft het de prognoseperiode van 2018 (voor 2 jarige opleidingen) tot en met 2020 (voor 4 jarige opleidingen), in de meting van 2019 de periode van 2021 tot en met 2023, etc. Het gaat om de Kans op werk als voor studenten die in het huidige jaar starten met de opleiding en deze na nominale studieduur afronden. Start men bijvoorbeeld met een twee jarige opleiding in 2016, dan gaat het om de Kans op werk in 2018 en bij een drie jarige opleiding om de Kans op werk in 2019.

Figuur 2.1 De verdeling van de uitkomsten van Kans op werk naar aantal kwalificatie in %, 2016 tot en met 2019, inclusief geen uitspraak

Bron: SBB, 2019

¹ Aan de onderkant van de arbeidsmarkt zijn veel vacatures. Er is ook veel concurrentie van andere werkzoekenden. Het is niet mogelijk een betrouwbare uitspraak te doen voor de gediplomeerden op niveau 1.

Figuur 2.2 De verdeling van de uitkomsten van Kans op werk naar aantal kwalificaties in %, 2016 tot en met 2019, exclusief geen uitspraak

Bron: SBB, 2019

Uit deze figuren blijkt dat er:

- in 2016 en 2017 meer kwalificaties zijn waarvoor geen uitspraak kan worden gedaan²
- in 2016 minder kwalificaties zijn met een ruim voldoende Kans op werk
- in 2018 meer kwalificaties zijn met een ruim voldoende Kans op werk
- in 2019 meer kwalificaties met een voldoende Kans op werk

De grenzen van de typeringen worden jaarlijks vastgesteld. Als de economie volgens het CPB 'in evenwicht' is, dan volgt een verdeling:

typering	verdeling
goed	10%
ruim voldoende	20%
voldoende	40%
matig	20%
gering	10%

Als het CPB een aantrekkende economie voorziet, dan wordt het aandeel ruim voldoende vergroot, ten koste van het aandeel matig. Bij een te verwachten gematigde ontwikkeling van de economie leidt dit tot een groter aandeel van matige perspectieven en een kleiner aandeel ruim voldoende perspectieven. Deze bewerkingen betreffen alleen de perspectieven van die kwalificaties die volgens de methodiek worden vastgesteld, genoemd als methode 2 in de beschrijving van de methodiek.³

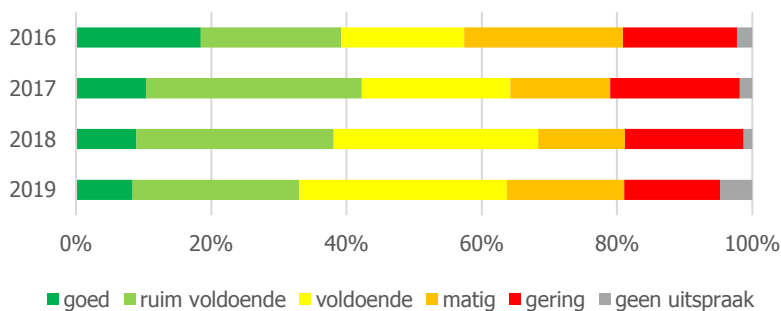
Voor de kwalificaties met veel bbl-gediplomeerden worden de perspectieven op een andere wijze vastgesteld. In de meting van 2019 waren dit er 77. Hiervan hadden er 59 een goede Kans op werk, 14 een ruim voldoende en 4 een voldoende kans. Deze kwalificaties zijn oververtegenwoordigd bij de opleidingen op niveau 2 en 3 (resp. 22% en 20%). Van de niveau 4 kwalificaties is nog geen 10% een bbl kwalificatie.

² Zie paragraaf 1.3.

³ Zie Bijlage 1 Evaluatie Kans op werk beschrijving methodiek

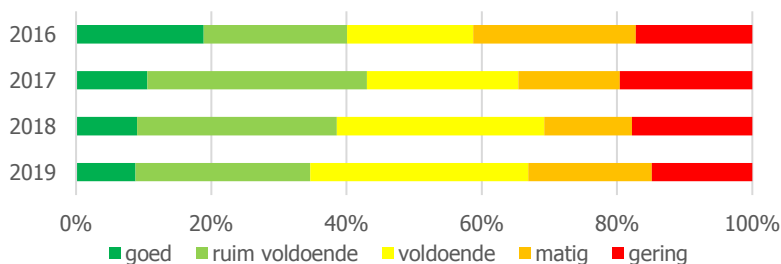
2.2. Resultaten naar aantal gediplomeerden

Kans op werk wordt vastgesteld per kwalificatie. Het aantal studenten en gediplomeerden per kwalificatie kan verschillen. Als we de verdeling Kans op werk naar aantal gediplomeerden voor de vier jaren in kaart brengen, ontstaat het volgende beeld:

Figuur 2.3 De verdeling van de uitkomsten van Kans op werk naar aantal gediplomeerden in %, 2016 tot en met 2019 incl. geen uitspraak

Bron: SBB, 2019

Figuur 2.4 De verdeling van de uitkomsten van Kans op werk naar aantal gediplomeerden in %, 2016 tot en met 2019, excl. geen uitspraak

Bron: SBB, 2019

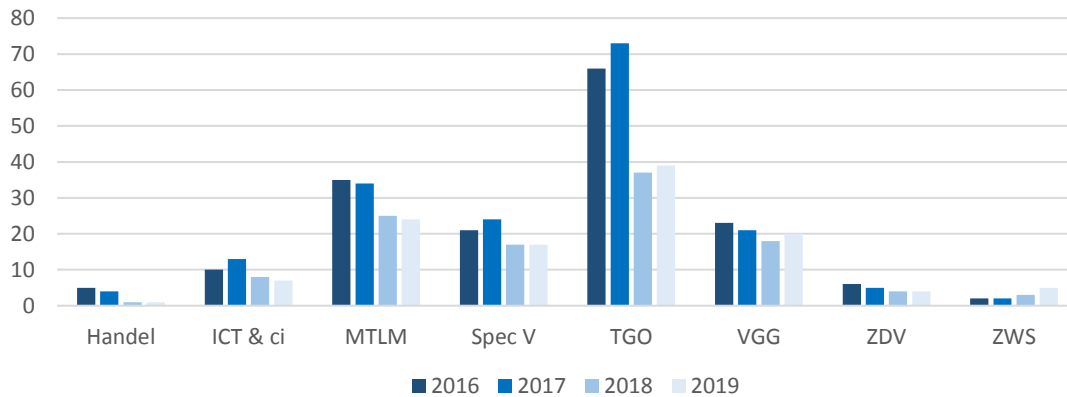
Uit bovenstaande figuren blijkt dat er:

- in 2016 meer gediplomeerden zijn met een goede of matige Kans op werk en minder met een ruim voldoende of voldoende Kans op werk.
- in 2017 meer gediplomeerden met een ruim voldoende Kans op werk
- in 2018 en 2019 zijn er meer gediplomeerden met een voldoende Kans op werk.
- in 2019 voor 5% van de gediplomeerden geen uitspraak kan worden gedaan⁴

Ontwikkelingen van de conjunctuur zijn van invloed op de resultaten van Kans op werk. Deze zijn verwerkt in het prognosemodel. In de afgelopen drie metingen verwachtte het CPB dat de economie zou omslaan dan wel in ieder geval niet meer zo snel zou groeien. Dit uit zich daarin dat –zeker als je kijkt naar het aantal gediplomeerden – het perspectief in de latere metingen minder gunstig wordt.

⁴ Zie paragraaf 3.8, Marktsegment Zorg

2.3. Geen uitspraak

Figuur 2.5 Geen uitspraak naar aantal kwalificaties en sectorkamer, 2016 tot en met 2019⁵

Bron: SBB, 2019

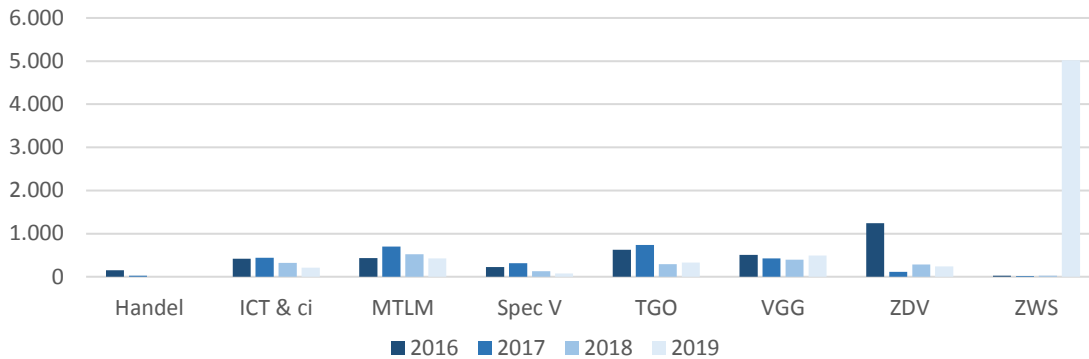
Kans op werk doet geen uitspraak voor kwalificaties met minder dan 50 vacatures of minder dan 100 gediplomeerden. In 2018 is het aantal kwalificaties waarvoor geen uitspraak kon worden gedaan afgenomen. Deze afname is veroorzaakt door een aanpassing in de methodiek. Aan de enquête onder leerbedrijven zijn vragen opgenomen over de verdeling van vacatures over verwante kwalificaties⁶. Hierdoor was een reëler beeld ontstaan van de vacature aantallen.

Techniek en gebouwde omgeving heeft in alle jaren de meeste kwalificaties waarbij dit het geval is, daarna volgen Mobiliteit, transport, logistiek en maritiem en Voedsel, groen en gastvrijheid. Voornaamste oorzaak hiervoor is dat een uitspraak kon worden gedaan op basis van de huidige aantallen gediplomeerden en vacatures.

Als er meer dan 50 vacatures zijn en minder dan 20 gediplomeerden, dan kunnen geen prognoses of regionale kansen worden vastgesteld. Besloten is om dan de uitspraak 'ruim voldoende kansen' te doen. Eenzelfde regel is er voor de kwalificaties met minder dan 50 vacatures en meer dan 100 gediplomeerden zijn, dan volgt de uitspraak 'matige kans'. Bij Techniek en gebouwde omgeving is het aantal kwalificaties met meer dan 50 vacatures en minder dan 20 gediplomeerden toegenomen.

⁵ ICT & ci: Ict en creatieve industrie, MTLM: Mobiliteit, transport, logistiek en maritiem, Spec V: Specialistisch vakmanschap, TGO: Techniek en gebouwde omgeving, VGG: Voedsel, groen en gastvrijheid, ZDV: Zakelijke dienstverlening en veiligheid, ZWS: Zorg, welzijn en sport.

⁶ Een voorbeeld van verwante kwalificaties zijn Medewerker veehouderij, Vakbekwaam medewerker veehouderij en Vakexpert veehouderij. Het is niet mogelijk op basis van de Jobfeed gegevens een goed onderscheid te maken tussen vacatures voor deze verschillende opleidingen. De resultaten van de enquête leiden tot een verdeling van het totaal aantal vacatures voor deze drie kwalificaties.

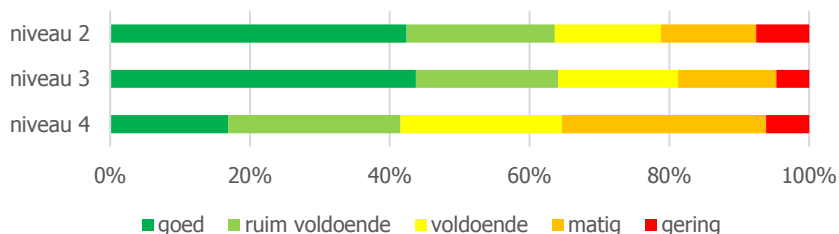

Figuur 2.6 Geen uitspraak naar aantal gediplomeerden en sectorkamer, 2016 tot en met 2019

Bron: SBB, 2019

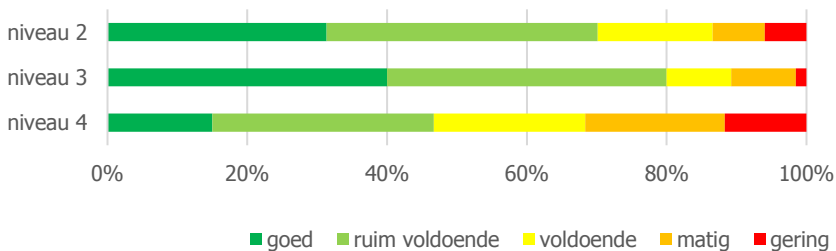
Eenzelfde grafiek naar aantallen gediplomeerden levert een heel ander beeld. Er zijn in 2019 6.800 gediplomeerden van kwalificaties waarvoor geen uitspraak kon worden gedaan. In Kans op werk 2019 hebben de kwalificaties van ZWS verreweg de meeste gediplomeerden waarvoor geen uitspraak is. Dit komt vooral doordat voor de kwalificatie Helpende zorg en welzijn geen uitspraak kon worden gedaan, omdat de kans voor deze gediplomeerden sterk afhankelijk is van beleidsafspraken. Deze kwalificatie heeft bijna 5.000 gediplomeerden. Voor de gediplomeerden in de overige sectorkamers geldt dat er voor verreweg de meesten een uitspraak is.

2.4. Resultaten naar niveau en aantal kwalificaties

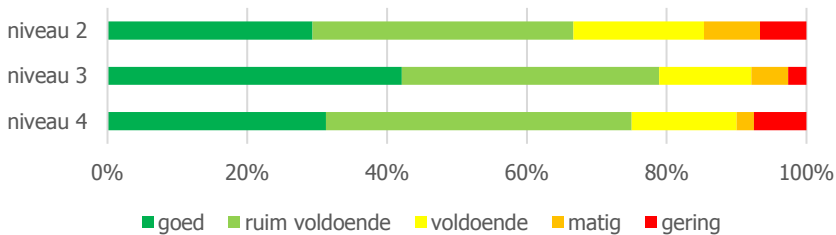
Figuur 2.7 Verdeling van de uitkomsten van Kans op werk, naar aantal kwalificaties en niveau in %, 2016

Bron: SBB, 2019

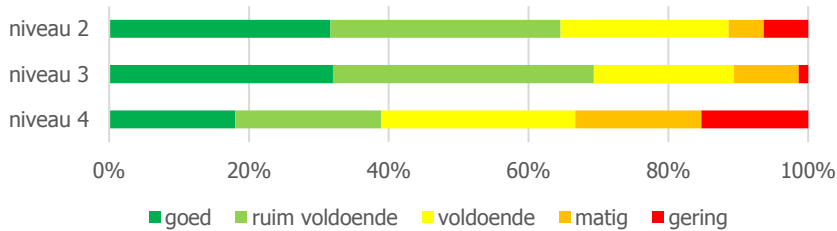
Figuur 2.8 Verdeling van de uitkomsten van Kans op werk, naar aantal kwalificaties en niveau in %, 2017

Bron: SBB, 2019

Figuur 2.9 Verdeling van de uitkomsten van Kans op werk, naar aantal kwalificaties en niveau in %, 2018

Bron: SBB, 2019

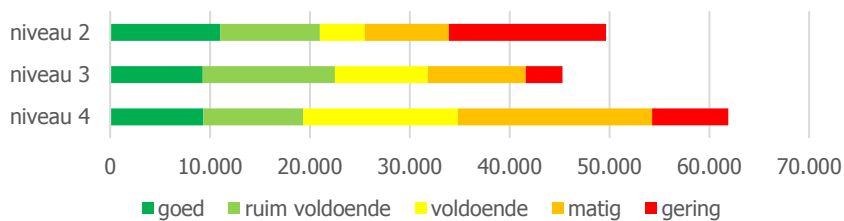

Figuur 2.10 Verdeling van de uitkomsten van Kans op werk, naar aantal kwalificaties en niveau in % , 2019

Bron: SBB, 2019

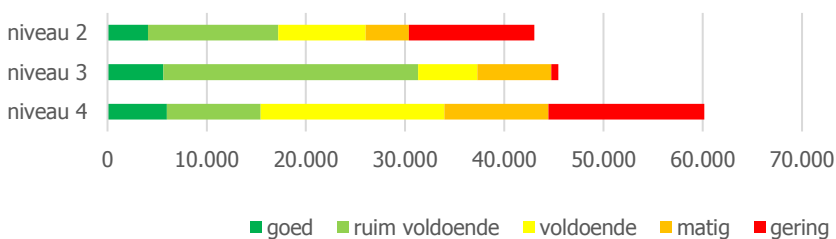
In alle jaren zijn relatief gezien op niveau 3 de meeste kwalificaties met goede of ruim voldoende kansen. Op niveau 4 zijn er meer kwalificaties met een geringe Kans op werk dan op niveau 2 en 3.

2.5. Resultaten naar niveau en aantal gediplomeerden

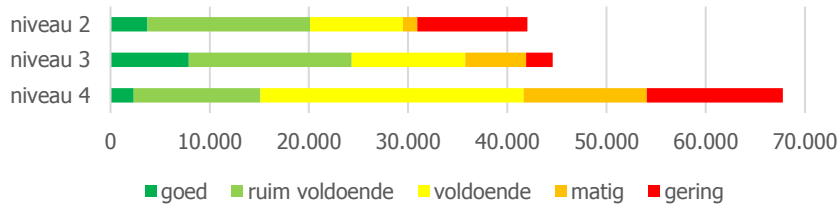
Figuur 2.11 Verdeling van de uitkomsten van Kans op werk naar niveau en aantal gediplomeerden, 2016

Bron: SBB, 2019

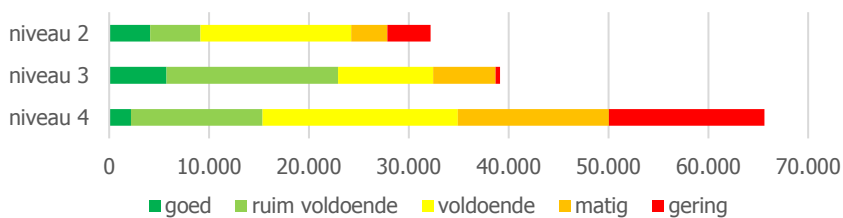
Figuur 2.12 Verdeling van de uitkomsten van Kans op werk naar niveau en aantal gediplomeerden, 2017

Bron: SBB, 2019

Figuur 2.13 Verdeling van de uitkomsten van Kans op werk naar niveau en aantal gediplomeerden, 2018

Bron: SBB, 2019

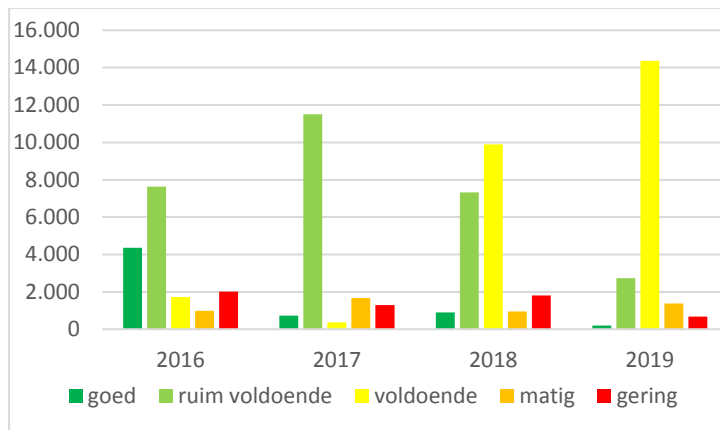
Figuur 2.14 Verdeling van de uitkomsten van Kans op werk naar niveau en aantal gediplomeerden, 2019

Bron: SBB, 2019

In 2017 zijn er de meeste gediplomeerden op niveau 3 met een goede of ruim voldoende kans. In 2016 en 2019 zijn er veel gediplomeerden op niveau 4 met een geringe Kans op werk. Het aantal gediplomeerden op niveau 2 met een geringe Kans op werk, neemt af van 16.000 in 2016 tot 4.000 in 2019. In alle vier de metingen is het aantal gediplomeerden met een geringe Kans op werk het kleinst onder gediplomeerden op niveau 3. In 2019 is de groep gediplomeerden met een geringe Kans op werk het grootst (meer dan 15.000) op niveau 4. De geringe kansen voor de kwalificaties (Mediavormgever, Leidinggevende travel & hospitality, Medewerker secretariaat en receptie, Coördinator sportinstructie, training en coaching en Medewerker facilitaire dienstverlening) zorgen voor dit verschil. Deze kwalificaties hebben relatief veel (> 1.000) gediplomeerden. In 2016 hadden gediplomeerden van deze kwalificaties geen geringe kansen.

3. Kans op werk naar sectorkamer

3.1. Kans op werk sectorkamer Handel

Figuur 3.1 Kans op werk sectorkamer Handel naar aantal gediplomeerden, 2016 - 2019

Bron: SBB, 2019

In 2019 zijn er veel minder gediplomeerden van kwalificaties met een ruim voldoende of goede kans bij Handel dan in 2016 en 2017. Ook zijn er in het laatste jaar meer gediplomeerden van kwalificaties met een voldoende Kans op werk dan in de jaren ervoor.

3.1.1. Marktsegment Retail en Groothandel en internationale handel

De grote kwalificaties in de retail zijn in grote mate bepalend voor de verschuivingen in de kansen voor gediplomeerden.

In 2016 zorgen vooral de grote kwalificaties in de retail en de (Junior) accountmanager voor een goede of ruim voldoende Kans op werk voor een groot aantal gediplomeerden. De Verkoper (niveau 2) en Verkoopsspecialist (niveau 3) hebben in 2016 en 2017 een ruim voldoende kans. In 2017 geldt dit ook voor de Manager retail (niveau 4) aan toegevoegd. De Vestigingsmanager groothandel en Ondernemer retail (beiden niveau 4) hebben in 2016 een geringe Kans op werk, laatstgenoemde ook in 2017.

In 2018 en 2019 zijn er voor meer gediplomeerden voldoende kansen, o.a. voor de gediplomeerden verkoopspecialist en manager retail. In 2019 zijn er ook voldoende kansen voor gediplomeerden van de opleidingen Verkoper en Eerste verkoper (niveau 3).

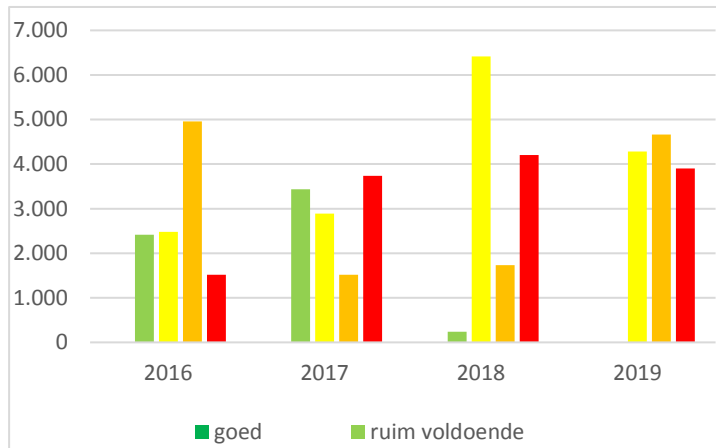
Voor gediplomeerden van managersopleidingen geldt dat zij pas na enkele jaren werkervaring op het niveau van hun opleiding zullen werken.

Voor de gediplomeerden van de kwalificatie Intercedent is het nog niet mogelijk een kans te bepalen. Dit is een nieuwe opleiding. Dan is het nog niet mogelijk een uitspraak te doen over het aantal te verwachten gediplomeerden. Voor werkgevers is niet altijd duidelijk in welke functies gediplomeerden inzetbaar zullen zijn.

3.1.2. Marktsegment Mode, interieur, textiel en tapijt

In alle jaren lopen de perspectieven voor deze kwalificaties uiteen van gering tot goed. In 2019 zijn de perspectieven voor de gediplomeerden mode/maatkleeding gering of matig en van de kwalificatie Junior stylist ruim voldoende en Junior productmanager goed.

3.2. Kans op werk sectorkamer Ict en creatieve industrie

Figuur 4.2 Kans op werk sectorkamer Ict & ci naar aantal gediplomeerden, 2016 - 2019

Bron: SBB, 2019

In 2019 zijn er geen gediplomeerden Ict & ci met een ruim voldoende of goede Kans op werk. In de jaren ervoor was het beeld enigszins positiever.

3.2.1. Marktsegment Communicatie, media en design

In 2017 en 2018 laten de kwalificaties Communicatie, media en design een gevarieerd beeld zien, in 2016 en 2019 zijn ze overwegend matig en voldoende. Verreweg de grootste opleiding is Mediavormgever (niveau 4) met in alle jaren ongeveer 2.500 gediplomeerden. De kansen variëren van matig, in 2016 en 2018 tot gering in 2017 en 2019. Voor de dtp-ers op niveau 2 en 3 lopen de kansen in 2016 uiteen van gering tot voldoende, in 2017 zijn er ruim voldoende kansen. Daarna vermindert het perspectief tot matig in 2019. Het aantal gediplomeerden blijft ongeveer gelijk, de vraag op de arbeidsmarkt loopt terug. Omdat er slechts weinig gediplomeerde drukkers worden opgeleid is de Kans op werk voldoende.

3.2.2. Marktsegment Ict

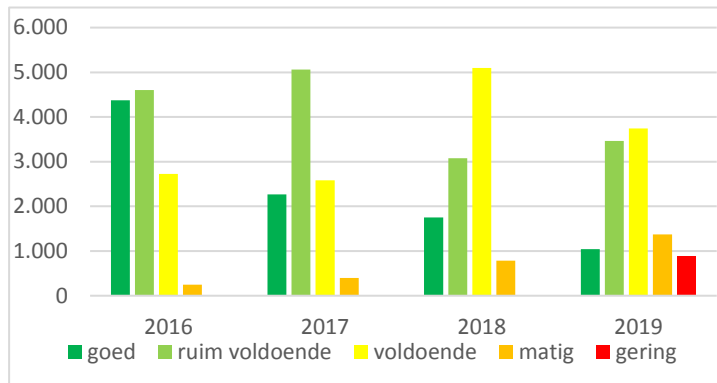
In 2016 hebben vooral de kwalificaties Ict ruim voldoende kansen. Deze kansen zijn er voor ruim 2.000 gediplomeerden. In 2017 zijn er ruim voldoende kansen voor applicatie- en mediaontwikkelaars en medewerkers beheer ict. In 2018 hebben gediplomeerden van deze twee opleidingen voldoende perspectieven. Vanaf 2018 zijn er voor de kwalificaties Ict geen ruim voldoende of goede kansen meer. Er zijn veel gediplomeerden, de kansen worden voldoende of matig. Het gevraagde opleidingsniveau stijgt. Veel werkgevers zijn op zoek naar hbo-ers. Gedurende alle jaren heeft de kwalificatie Medewerker ICT (niveau 2) een geringe Kans op werk. In de eerste drie jaren zijn er meer dan 1.000 gediplomeerden, in 2019 is dit aantal gedaald tot 650.

3.2.3. Marktsegment Kunsten en entertainment

In 2016 hebben de meeste kwalificaties in dit marktsegment een matige of geringe Kans op werk. Afhankelijk van de aantallen vacatures en gediplomeerden wordt op basis van de huidige aantallen een uitspraak gedaan. Als er minder dan 50 vacatures en meer dan 100 gediplomeerden zijn, dan kunnen geen prognoses of regionale kansen worden vastgesteld. Besloten is om dan de uitspraak 'matige kans' te doen. methodiek voor meerdere kwalificaties.

Bij deze kwalificaties in het marktsegment Kunsten en entertainment, Acteur, Danser, Musicalperformer en Muzikant speelt dat er ook gediplomeerden als zelfstandige aan de slag zullen gaan. Er zijn in januari 2019 geen gegevens beschikbaar over het aandeel zelfstandigen onder recent gediplomeerden. Dit is een onderwerp van deze evaluatie en voor doorontwikkeling van de methodiek.

3.3. Kans op werk sectorkamer Mobiliteit, transport, logistiek en maritiem

Figuur 3.3 Kans op werk sectorkamer Mobiliteit, transport, logistiek en maritiem naar aantal gediplomeerden, 2016 - 2019

Bron: SBB, 2019

In 2016 hebben verreweg de meeste (75%) gediplomeerden Mobiliteit, transport, logistiek en maritiem een goede of ruim voldoende Kans op werk. In 2019 geldt dit nog voor ruim 40% van de gediplomeerden.

3.3.1. Marktsegmenten Carrosserie en Mobiliteit

In 2016 zijn de niveau 2 opleidingen Autotechnicus en Logistiek medewerker de grootste opleidingen met een ruim voldoende Kans op werk en de Chauffeur wegvervoer met een goede Kans op werk. Deze laatste is een opleiding met een groot aandeel gediplomeerden in de bbl. Hiervoor geldt dat omdat doorgaans meer dan twee derde blijft werken bij het leerbedrijf de Kans op werk goed is. Ditzelfde geldt voor een groot aantal opleidingen in de carrosserie (auto schadeherstel en autospuiten). Ook daar is er een goede Kans op werk.

In 2019 zijn het vooral de opleidingen in de mobiliteit die de ruim voldoende kansen bieden. Daarnaast dragen hier ook de Chauffeur wegvervoer en de Logistiek teamleider aan bij. De kansen staan soms in contrast met de huidige situatie op de arbeidsmarkt. Werkgevers in de sector transport en logistiek ervaren gedurende dit jaar enorme tekorten, terwijl prognoses wijzen op afname van de economische groei en daarmee op minder positieve vooruitzichten voor deze sector.

3.3.2. Marktsegment Luchtvaart

In de afgelopen vier metingen was er slechts één keer een kwalificatie met een geringe Kans op werk, de Luchtvaartdienstverlener (niveau 4) in 2019. In het jaar ervoor hadden de gediplomeerden van deze opleiding een matige Kans op werk. In 2016 en 2017 waren de perspectieven voor deze gediplomeerden voldoende. Er zijn veel jongeren die kiezen voor deze opleiding. Het aantal gediplomeerden is toegenomen van 620 in 2016 tot bijna 900 in 2019. Hier geldt dat de vraag naar recent gediplomeerden achterblijft bij het aanbod. In overleg met de leden van het marktsegment is afgesproken dat alleen kansen worden getoond in regio's met een luchthaven.

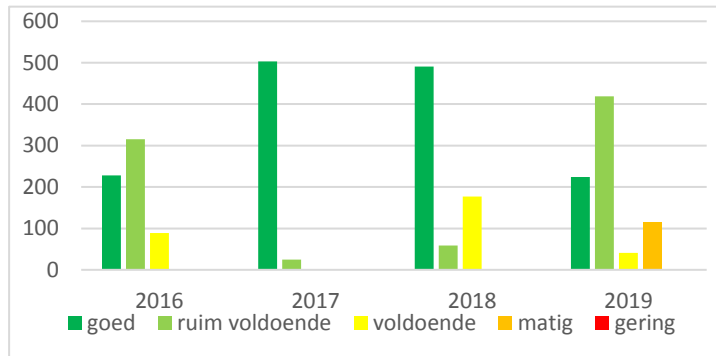
3.3.3. Marktsegment Maritiem

Voor de meeste opleidingen Maritiem zijn de aantallen gediplomeerden en vacatures te klein om een betrouwbare uitspraak te kunnen doen. De arbeidsmarkt Maritiem is in grote mate internationaal. In samenwerking met de leden van de sectorkamer wordt in 2019 onderzocht in hoeverre dit ook geldt voor recent gediplomeerden. Ook komen er aanbevelingen hoe binnen Kans op werk om te gaan met dit gegeven.

3.3.4. Marktsegment Rail

ProRail neemt alle gediplomeerden van de kwalificatie Machinist Railvervoer in dienst. Dat betekent dat er geen Kans op werk voor deze gediplomeerden wordt berekend. De Kans op werk is goed.

3.4. Kans op werk sectorkamer Specialistisch vakmanschap

Figuur 3.4 Kans op werk sectorkamer Specialistische vakmanschap naar aantal gediplomeerden, 2016 – 2019

Bron: SBB, 2019

De perspectieven voor gediplomeerden Specialistisch vakmanschap zijn doorgaans positief in alle metingen. Als er minder dan 100 gediplomeerden en minder dan 50 vacatures zijn, dan zijn de aantallen te klein om betrouwbare uitspraken te kunnen doen. Dit geldt hier voor de meeste kwalificaties, voor 17 van de 29. Er zijn 15 kwalificaties met minder dan 10 gediplomeerden in 2019. Voor de kwalificatie Juwelier zijn er dan 10 gediplomeerden en voor Basisgoudsmid 17.

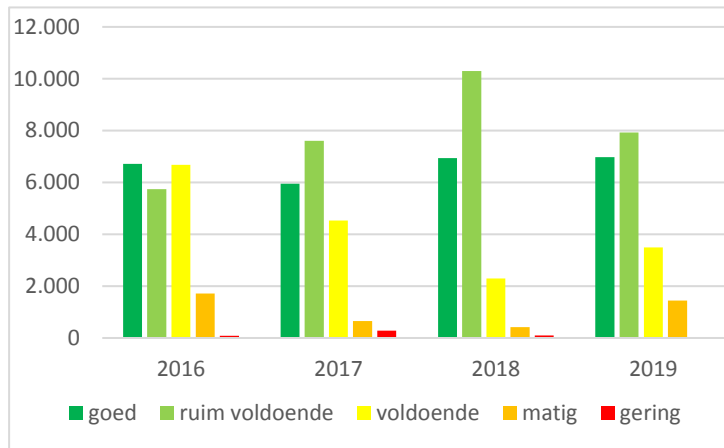
3.4.1. Marktsegment Gezondheidstechnisch vakmanschap

De kwalificatie met de meeste gediplomeerden is Opticiens (niveau 4). De kansen voor deze gediplomeerden waren in 2016 ruim voldoende, goed in 2017 en 2018 en ruim voldoende in 2019. Het aantal gediplomeerden neemt toe van 270 in 2016 tot 400 in 2019. De tandtechnici en audiciens hebben doorgaans goede perspectieven.

3.4.2. Marktsegment creatief vakmanschap

Sinds 2018 zijn enkele creatieve kwalificaties samengevoegd tot Creatief vakman. In 2018 was het perspectief gemiddeld, in 2019 is dit matig voor de ruim honderd gediplomeerden van deze opleiding. Naar verwachting zal een deel van deze gediplomeerden zich vestigen als zelfstandige en niet op zoek gaan naar werk als werknemer. Dit is een onderwerp van aandacht in de evaluatie en voor Kans op werk 2020.

3.5. Kans op werk sectorkamer Techniek en gebouwde omgeving

Figuur 3.5 Kans op werk sectorkamer Techniek en gebouwde omgeving naar aantal gediplomeerden, 2016 – 2019

Bron: SBB, 2019

Ook voor de gediplomeerden TGO geldt dat de meesten van hen een ruim voldoende tot goede Kans op werk hebben in deze vier metingen. Vooral in 2018 waren de vooruitzichten voor ruim 17.000 gediplomeerde ruim voldoende tot goed. In 2019 zorgen de economisch minder gunstige vooruitzichten voor enigszins getemperde resultaten, toch zijn er goede perspectieven voor ongeveer 15.000 gediplomeerden. In 2019 blijkt dat de perspectieven voor de kwalificaties van de marktsegmenten technische installaties en systemen, infra en bouw goed zijn en dat die voor hout en meubel, en procesindustrie en laboratoria (met name de analisten) minder goed zijn.

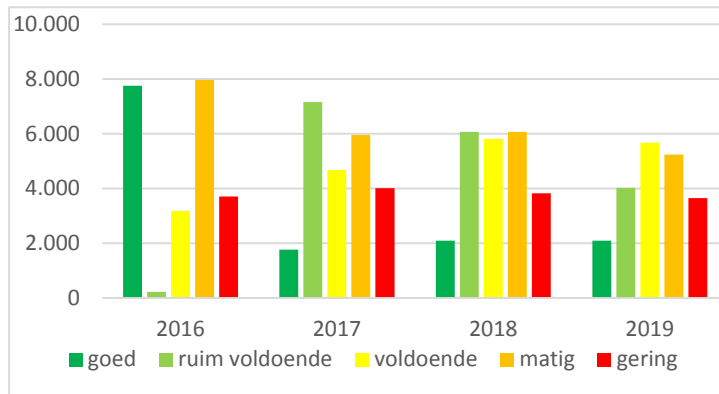
- Kwalificaties met een groot aandeel bbl gediplomeerden
De sectorkamer TGO heeft verreweg de meeste kwalificaties, jaarlijks ongeveer 175. Hiervan zijn er ongeveer 40 die behoren tot de zgn. bbl kwalificaties. Bij deze kwalificaties is het aandeel bbl-ers onder gediplomeerden groter is dan 75%. Uit ander onderzoek⁷ weten we welk deel van hen in de afgelopen jaren is blijven werken bij het leerbedrijf. Als dit aandeel groter is dan 66,7%, dan betekent dat dat gediplomeerden een goede Kans op werk hebben. De methodiek van Kans op werk is dan niet van toepassing op deze kwalificatie. De prognoses van vraag een aanbod worden niet geconfronteerd. Immers, deze gediplomeerden gaan niet op zoek naar werk en het bedrijf stelt geen vacature. In het geval dit percentage lager is of als uit de prognoses blijkt dat de vooruitzichten voor de betreffende bedrijfssector teruglopen, dan wordt de kans één categorie per argument naar beneden bijgesteld en wordt de kans ruim voldoende of voldoende. Het aantal gediplomeerden van deze bbl kwalificaties schommelde de afgelopen jaren tussen 6.800 en 8.700, ongeveer 40% van het totale aantal gediplomeerden van de opleidingen TGO. Dit grote aandeel bbl kwalificaties met continu goede perspectieven is van grote invloed op de resultaten van de afgelopen jaren. Ook de overige opleidingen, waarbij rekening wordt gehouden met het aandeel bol-ers en bbl-ers die blijven werken bij het leerbedrijf, laten goede perspectieven zien.

⁷ MBO Kaart, DUO Onderwijsonderzoek, Utrecht.

- Slechts enkele kwalificaties met een geringe Kans op werk
In 2017 zien we enkele kwalificaties met een geringe Kans op werk. Dit geldt voor de gediplomeerden van de opleidingen Projectmanager vastgoedonderhoud en Ondernemend meubelmaker/(scheeps) interieurbouwer (beiden niveau 4). Het aanbod van gediplomeerden zal veel groter zijn dan de vraag.
- Kansen voor operators
In 2018 is op verzoek van een opleidingsinstelling extra onderzoek gedaan naar de positie op de arbeidsmarkt van recent gediplomeerde procesoperators. In de procesindustrie is volop werk, de perspectieven voor de Operator C (niveau 4) bleven achter bij die van de Procesoperator A (niveau 2) en Procesoperator B (niveau 3). Doorgaans is de Kans op werk voor gediplomeerde procesoperators op niveau 2 ruim voldoende of goed, op niveau 3 goed en op niveau 4 voldoende. In het onderzoek werd bevestigd dat gediplomeerden op niveau 4 eerst enkele jaren ervaring moeten opdoen voordat ze op dit niveau kunnen worden ingezet. Bedrijven die werden ondervraagd hadden vacatures op alle niveaus, die konden worden ingevuld.

Voor de ontwikkeling van de werkgelegenheid in de bouw doet de branche uitspraken. In 2017 en 2018 waren deze minder rooskeurig dan de toen florerende werkgelegenheid ten gevolge van de particuliere huizenbouw. De prognoses leidden tot minder positieve kansen. In de marktsegmenten Afbouw en onderhoud, Gespecialiseerde aanneming en Burger- en utiliteitsbouw zijn veel ruim voldoende perspectieven.

3.6. Kans op werk sectorkamer Voedsel, groen en gastvrijheid

Figuur 3.6 Kans op werk sectorkamer Voedsel, groen en gastvrijheid naar aantal gediplomeerden, 2016 – 2019

Bron: SBB, 2019

De kansen voor gediplomeerden VGG zijn in deze metingen verdeeld over alle categorieën. In 2019 waren er ongeveer evenveel gediplomeerden met een ruim voldoende of goede kans als met een matige of geringe kans. Dit geldt voor alle metingen.

3.6.1. Marktsegment Gastvrijheid

In 2016 voornamelijk goede perspectieven in de gastvrijheid, in 2017 en 18 zijn deze vooral ruim voldoende, in 2019 zijn de kansen verdeeld over ruim voldoende en goede perspectieven. Er zijn jaarlijks veel gediplomeerden en er zijn veel vacatures voor deze gediplomeerden. Dit geldt niet voor alle opleidingen tot manager. In de fastservice zijn ook voor managers goede perspectieven, voor gediplomeerden van de opleiding Manager/ondernemer horeca is de kans alleen niet zo groot meteen na de opleiding als manager aan de slag te gaan. Op verzoek van de leden van de sectorkamer onderzoekt SBB in 2019 of het samenvoegen van kansen voor meerdere kwalificaties mogelijk is.

De perspectieven voor gediplomeerden van de kwalificaties travel & hospitality en managers/ondernemers wijken af van dit beeld. Hier zijn de perspectieven in alle metingen matig of gering. Recent gediplomeerden managers komen veelal in hun eerste baan niet aan de slag op het niveau van de opleiding. De opleidingen in de travel & hospitality hebben te maken met een sterk veranderende beroepspraktijk, waardoor de aansluiting van de opleiding op de beroepspraktijk minder goed is.

3.6.2. Marktsegment Groen

De kwalificaties in dit marktsegment laten doorgaans ruim voldoende en goede perspectieven zien. In 2016 vooral goed, in 2017 en 2018 vooral ruim voldoende. In de teelt zijn de perspectieven constant en goed. Voor de hoveniers zijn er goede of ruim voldoende kansen, behalve voor de opleiding op niveau 4 (opzichter/uitvoerder groene ruimte). Hier zien we dat de sector volop werk biedt, maar dat de meeste gediplomeerden, net als bij overige managersopleidingen, na enkele jaren werkervaring als manager aan het werk zullen zijn. Over deze kwalificaties en die in de veehouderij en agrarisch loonwerk is jaarlijks afstemming met de onderzoekers in de groene sector (Colland).

De onderzoekers onderschrijven de resultaten en perspectieven. Desondanks kunnen de leden van de marktsegmenten en sectorkamer de perspectieven als ze niet positief zijn niet waarderen.

In de diervverzorging, Medewerker diervverzorging (niveau 2) en Bedrijfsleider diervverzorging (niveau 4) zijn de perspectieven in alle jaren gering of matig. Deze opleidingen hebben in 2016, 2017 en 2018 tot jaarlijks ongeveer 1.400 gediplomeerden. In 2019 zijn dit er 1.700. Dit zijn opleidingen waar veel jongeren voor kiezen, waardoor het aanbod van gediplomeerden veel groter is dan de vraag.

Voor de opleidingen Milieu inspecteur, Milieuonderzoeker, die in de agrohandel en logistiek en de paardensport is het aantal gediplomeerden te klein om een uitspraak te kunnen doen.

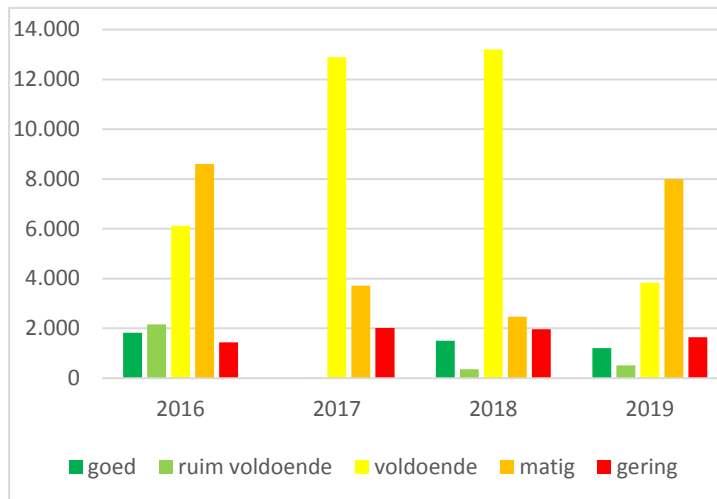
3.6.3. Marktsegment Voeding

De kwalificaties in de versindustrie laten goede kansen zien. Voor deze opleidingen geldt dat deze voornamelijk in de bbl worden aangeboden.

3.6.4. Marktsegment Winkelambacht

De perspectieven voor bakkers en slaggers verschillen door de jaren heen. Mede door de minder gunstige economische perspectieven zijn deze in 2019 voldoende of matig. In 2018 en 2017 waren deze voornamelijk ruim voldoende tot goed en in 2016 uiteenlopend van matig tot goed. Het aantal gediplomeerden varieert nauwelijks. Jaarlijks zijn er ongeveer 900 gediplomeerde bakkers (niveau 2, 3 en 4) en ongeveer 50 slaggers (niveau 3).

3.7. Kans op werk Zakelijke dienstverlening en veiligheid

Figuur 3.7 Kans op werk sectorkamer Zakelijke dienstverlening en veiligheid naar aantal gediplomeerden, 2016 – 2019

Bron: SBB, 2019

Tot en met de meting van 2018 groeit het aantal gediplomeerden ZDV met een voldoende Kans op werk. In 2019 is er een verdeling over alle categorieën, waarbij de meeste gediplomeerden (8.000) een voldoende kans hebben. In 2019 zijn vijf kwalificaties met een matige Kans op werk en veel gediplomeerden (meer dan 1.000). In 2018 hadden de meeste gediplomeerden een voldoende Kans op werk.

3.7.1. Marktsegment Financiële diensten

Er zijn twee opleidingen met meer dan 3.000 gediplomeerden. Dit zijn Bedrijfsadministrateur (niveau 4, 2.300 gediplomeerden in 2019) en Financieel administratief medewerker (niveau 3, 1.100 gediplomeerden in 2019). Beide hebben overwegend voldoende kansen in de vier metingen van Kans op werk. Voor beide opleidingen geldt dat er veel recent gediplomeerden zijn, maar doorgaans ook voldoende vacatures geschikt voor recent gediplomeerden. Daar komt bij dat veel gediplomeerden doorstromen naar vervolgonderwijs (Bedrijfsadministrateur 54%, Financieel administratief medewerker 59%, van de gediplomeerden van het schooljaar 2016-17 in 2017-18).

De kwalificaties voor klantmedewerkers bij banken en verzekeringen zijn nieuw. Hiervoor doet Kans op werk nog geen uitspraak. Het is lastig om een betrouwbare uitspraak te doen voor de prognose van het aantal gediplomeerden en het aantal vacatures voor recent gediplomeerden van deze nieuwe opleidingen.

3.7.2. Marktsegment Juridisch

Er zijn twee kwalificaties Juridisch, Juridisch-administratief dienstverlener en Medewerker Human -resource management (HRM), beide op niveau 4. De perspectieven voor gediplomeerde juridisch-administratief dienstverleners zijn matig of voldoende, Die voor de Medewerker HRM zijn goed in 2016, voldoende in 2017 en 2018 en ruim voldoende in 2019. In het laatste jaar is het aantal gediplomeerden lager, wat van invloed is op de confrontatie tussen vraag en aanbod.

Marktsegment Office

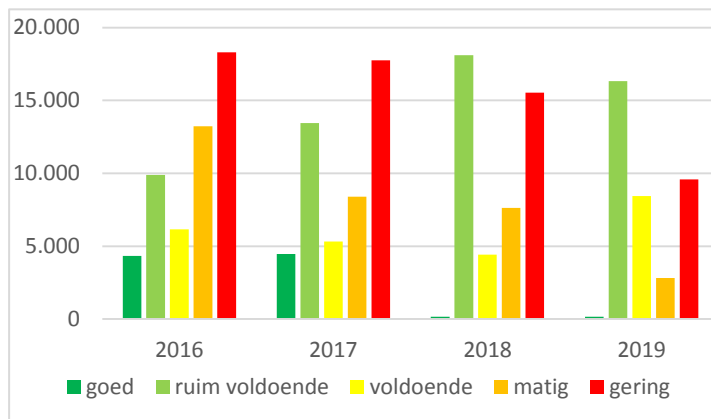
Bij de kwalificatie op niveau 3 is de Kans op werk in alle metingen voldoende. Voor de kwalificatie op niveau 2 zijn de kansen in de laatste drie metingen gering. Het aanbod van gediplomeerden is veel groter dan de vraag en er is veel concurrentie van andere werkzoekenden. Voor de kwalificatie op niveau 4 zijn de perspectieven wisselend, van matig (2017 en 2019) tot ruim voldoende (2016). Ook hier speelt concurrentie, van hoger opgeleiden, een rol.

3.7.3. Marktsegment Orde en veiligheid

Voor de kwalificaties die opleiden tot een functie bij Defensie geldt dat er een goede Kans op werk is. Voor gediplomeerden met goede resultaten bij de medische keuring is er min of meer per definitie werk bij Defensie. Voor deze kwalificaties is de methodiek van Kans op werk niet van toepassing.

De kansen voor beveiligers zijn voldoende. Dit is een grote opleiding, met jaarlijks ongeveer 2.500 gediplomeerden. De perspectieven voor coördinatoren beveiliging zijn wat minder gunstig, in alle metingen zijn deze matig. De perspectieven voor handhavers op niveau 1 en 2 zijn matig of gering. Voor de kwalificaties in de beveiliging en handhaving geldt dat de vraag moeilijk in kaart is te brengen. Er is sprake van bulkvacatures en continue werving. Om deze perspectieven op te stellen raadpleegt SBB jaarlijks enkele experts.

3.8. Kans op werk sectorkamer Zorg, welzijn en sport

Figuur 3.8 Kans op werk sectorkamer Zorg, welzijn en sport naar aantal gediplomeerden, 2016 – 2019

Bron: SBB, 2019

3.8.1. Marktsegment Assisterende gezondheidszorg

Voor de drie opleidingen, Apothekersassistent, Doktersassistent en Tandartsassistent (allen niveau 4) zijn de kansen doorgaans voldoende, die voor de tandartsassistenten zijn wat gunstiger dan voor de overige. Het aantal gediplomeerden zijn in de afgelopen jaren vrij constant, ongeveer 600 apothekers- en tandartsassistenten en 1.200 doktersassistenten.

3.8.2. Marktsegment Uiterlijke verzorging

In de uiterlijke verzorging zien we verreweg de meeste gediplomeerden bij schoonheidsspecialisten op niveau 3 en 4. De kansen voor deze gediplomeerden, 1.500 tot 2.000 per jaar, zijn matig en af en toe gering. Die voor de pedicures (ongeveer 100 gediplomeerden) zijn gunstiger, deze gediplomeerden hebben een voldoende Kans op werk. Ook hier is de verwachting dat een deel van de gediplomeerden als zelfstandige aan het werk gaat.

3.8.3. Marktsegment Sport en bewegen

De opleidingen sport en bewegen hebben in 2019 ruim 4.000 gediplomeerden. Door de jaren heen zijn de perspectieven vooral matig. De vacatures bieden een aanstelling met een geringe omvang, er zijn veel zgn. kleine baantjes. Er zijn meer gediplomeerden beschikbaar dan dat er vacatures zijn.

3.8.4. Marktsegment Welzijn

De arbeidsmarkt voor pedagogisch medewerkers is een grillige. De perspectieven zijn sterk afhankelijk van overheidsregelingen, die onvoorspelbaar zijn en in een korte periode sterk kunnen wijzigen. Doorgaans zijn de prognoses minder rooskleurig en wordt een groot tekort ervaren. Ook is een verschuiving gaande van de vraag van niveau 3 opgeleiden naar die op niveau 4. Dat betekent dat de prognoses afwijken van de tekorten die in het publicatiejaar worden ervaren. In 2019 waren er voldoende kansen voor de

gediplomeerden van de opleidingen Pedagogisch medewerker kinderopvang (niveau 3) en Gespecialiseerd pedagogisch medewerker (niveau 4), terwijl de sector spreekt over de huidige forse tekorten.

In het sociaal-cultureel werk zijn de perspectieven gering tot matig. Het aantal gediplomeerden -varieert van 1.300 in 2019 tot 1.460 in 2016. In de gehandicaptenzorg zijn de perspectieven voldoende (2016) en ruim voldoende (2017, 2018 en 2019). Jaarlijks zijn er ongeveer 5.000 gediplomeerden.

De gediplomeerden van de kwalificatie Onderwijsassistent hebben een geringe of matige Kans op werk. Dit is een grote opleiding met jaarlijks ongeveer 2.500 gediplomeerden. De verwachting is dat gediplomeerden doorgaan met hun opleiding in het hbo. Het percentage gediplomeerden van het schooljaar 2017-18 dat doorstroomt naar het hbo in 2018-19 was 60%.

3.8.5. Marktsegment Zorg

In 2016 en 2017 was de Kans op werk voor een MBO-verpleegkundige (niveau 4) goed, in 2018 en 2019 ruim voldoende. De kansen voor gediplomeerden Verzorgende IG (niveau 3) zijn in alle metingen ruim voldoende. Voor de Helpende zorg en welzijn (niveau 2) waren de kansen drie jaar achtereenvolgend gering, in 2019 is geen uitspraak gedaan. Doordat de kansen sterk afhankelijk zijn van beleidsafspraken is het lastig om een betrouwbare uitspraak te kunnen doen. De opleidingen in de zorg hebben een groot aantal gediplomeerden. In 2019 waren er 5.000 gediplomeerden op niveau 2, 7.000 op niveau 3 en 5.000 op niveau 4.

De perspectieven in de zorg en welzijn worden doorgaans afgestemd op het Onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn, Jeugdzorg en Kinderopvang. Het arbeidsmarktprogramma doet prognose uitspraken voor beroepsgroepen die voor Kans op werk worden doorvertaald naar de kwalificaties in het mbo.

4. Kwalificaties met een stabiele kans in de afgelopen 4 metingen

Welke kwalificaties scoren elk jaar goed en welke gering? Met het beantwoorden van deze vraag zien we in welke beroepsgroepen er consequent goed en consequent geringe kansen op werk zijn.

Tabel 4.1

De kwalificaties met de meeste gediplomeerden en in vier metingen van Kans op werk minstens 3 keer een goede of ruim voldoende kans

crebo	kwalificatie	niveau	sectorkamer	aantal gedipl 2016-19
25155	Verkoopspecialist	3	Handel	11.953
25475	Begeleider gehandicaptenzorg	3	Zorg, welzijn en sport	7.947
25297	Technicus engineering	4	Techniek en gebouwde omgeving	6.201
25104	Middenkaderfunctionaris Bouw	4	Techniek en gebouwde omgeving	3.993
25244	Eerste Autotechnicus	3	Mobiliteit, transport, logistiek en maritiem	3.294
25291	Constructiewerker	2	Techniek en gebouwde omgeving	3.181
25337	Procesoperator A	2	Techniek en gebouwde omgeving	2.803
25249	Technisch Specialist Personenauto's	4	Mobiliteit, transport, logistiek en maritiem	2.092

Tabel 4.2

De kwalificaties met de meeste gediplomeerden en in vier metingen van Kans op werk minstens drie keer een matige of geringe kans

crebo	kwalificatie	niveau	sectorkamer	aantal gedipl 2016-19
25498	Helpende Zorg en Welzijn	2	Zorg, welzijn en sport	31.259
25485	Onderwijsassistent	4	Zorg, welzijn en sport	11.171
25201	Mediavormgever	4	Ict en creatieve industrie	9.813
25399	Allround Kapper	3	Voedsel, groen en gastvrijheid	6.379
25184	Manager/ondernemer horeca	4	Voedsel, groen en gastvrijheid	6.271
25400	Kapper	2	Voedsel, groen en gastvrijheid	5.895
25415	Sport- en bewegingsleider	3	Zorg, welzijn en sport	5.676
25149	Medewerker (financiële) administratie	2	Zakelijke dienstverlening en veiligheid	5.261
25500	Medewerker sport en recreatie	2	Zorg, welzijn en sport	5.068
25150	Medewerker secretariaat en receptie	2	Zakelijke dienstverlening en veiligheid	5.002

Tabel 4.2

Kwalificaties naar sectorkamer met in vier metingen van Kans op werk minstens driemaal dezelfde kans

Sectorkamer	goed/ruim voldoende	voldoende	matig/gering	totaal aantal kwalificaties (in 2019)
Handel	2	1	7	24
Ict & ci	-	3	11	36
MTLM	8	5	-	76
Spec V	-	1	-	29
TGO	19	2	1	177
VGG	7	4	3	83
ZDV	-	5	3	24
ZWS	2	2	8	30
Bovensectoraal	-	-	-	6
totaal	38	23	33	485

Vooral bij de kwalificaties van Ict en ci, Zorg, welzijn en sport en Techniek en gebouwde omgeving zijn er, relatief gezien, de meeste kwalificaties (19% resp. 41% en 42%) met minstens drie maal een zelfde kans. Bij Techniek en gebouwde omgeving betreft het vooral met een goede of ruim voldoende kans, bij Ict & ci en ZWS geringe kansen. Hier blijkt dat de meeste consequent goede kansen voorkomen in de technische beroepsgroepen en de consequent geringe kansen in de Ict en creatieve industrie en in de beroepsgroepen van Zorg, welzijn en sport voorkomen. In algemene zin is dit is een herkenbaar resultaat.

5. Samenvatting en conclusies

5.1. Samenvatting

De resultaten van de meting van Kans op werk in 2019 laten meer kwalificaties met een voldoende en minder met een ruim voldoende of goede kans zien. Deze resultaten zijn minder positief dan die in 2017 en 2018. In deze beide jaren waren de economische verwachtingen van het CPB minder positief. De perspectieven in de latere metingen zijn dan ook minder gunstig. Dit is geen verrassing. Dit komt overeen met de wijze waarop de grenzen van de typering zijn vastgesteld.

Voor een kwart van de kwalificaties kan geen uitspraak worden gedaan. Dit laatste aantal is afgenomen ten opzichte van de eerste twee metingen. Kijken we naar het aantal gediplomeerden van deze kwalificaties, dan betreft dit nog geen 6.000 gediplomeerden, ongeveer 5% van het totaal aantal gediplomeerden

Vooraf kwalificaties op niveau 3 hebben vaak een goede of ruim voldoende Kans op werk. Ook het aantal gediplomeerden op niveau 3 heeft vaker een goede of ruim voldoende Kans op werk dan dat op niveau 2 en 4. Op niveau 2 is er in alle jaren voor meer dan 60% van de kwalificaties een goede of ruim voldoende Kans op werk.

In 2019 is de groep gediplomeerden van een opleiding met een geringe Kans op werk het grootst (meer dan 15.000) op niveau 4. Deze groep is aanmerkelijk kleiner bij de kwalificaties op niveau 3 en 2.

Bij de analyse van de resultaten per sectorkamer zien we het volgende:

- Er zijn groepen van kwalificaties die in alle jaren goede perspectieven hebben. Dat zijn kwalificaties die vooral in de bbl worden aangeboden. Gediplomeerden kunnen blijven werken bij het leerbedrijf. Kans op werk wordt niet vastgesteld met behulp van de confrontatie van de prognose van de vraag en de prognose van het aanbod.
- Er zijn groepen kwalificaties die goede perspectieven hebben omdat de vraag in alle jaren groter is dan het aanbod gediplomeerden. Dit doet zich bijvoorbeeld voor in de retail en horeca.
- Er zijn groepen kwalificaties die geringe perspectieven hebben, omdat het aantal gediplomeerden veel groter is dan de vraag. De opleidingen in de dierverzorging zijn hier een voorbeeld van. Ook geldt dit voor de niveau 2 kwalificatie van het marktsegment Office. Er zijn veel gediplomeerden en er is veel concurrentie van baanwisselaars en overige werkzoekenden.
- Er zijn groepen kwalificaties waarvoor de perspectieven in de loop van de jaren wijzigen van ruim voldoende, naar matig of gering, zoals de kwalificaties in de Ict. In trendrapporten wordt geschreven dat voor deze beroepsgroepen het gevraagde opleidingsniveau stijgt en hoger is dan mbo.
- Er zijn groepen kwalificaties waarvoor naar verwachting de markt van vraag en aanbod minder relevant is. Bijvoorbeeld voor de kwalificaties van het dossier Artiesten zal een deel van de gediplomeerden als zelfstandige aan de slag gaan, en een aantal van hen zal dat combineren met een baan voor een vast inkomen. Hoe dit zich heeft ontwikkeld en verder zal ontwikkelen is een aandachtspunt in deze evaluatie.
- De uitspraken van Kans op werk zijn een prognose. Als deze, zoals bij de meting van 2019, in contrast staan tot de ervaren krapte in het jaar van publiceren, leidt dit begrijpelijk tot ongenoegen. Op dit moment is er schaarste, maar de Kans op werk voor gediplomeerden die gaan starten met de opleiding is minder positief. Dit doet zich o.a. voor in de kinderopvang.

- De uitspraken voor de opleidingen voor leidinggevend en managers geven meestal matige of geringe perspectieven. Recent gediplomeerden kunnen in de sector aan de slag, maar starten niet op het niveau van de opleiding. Na enkele jaren ervaring kunnen zij alsnog doorgroeien naar een functie op niveau.
- Bij de vraag naar recent gediplomeerden richt Kans op werk zich op vacatures voor functies van 12 uur of meer per week. Voor de gediplomeerden van de kwalificaties sport en bewegen doet de situatie zich voor dat vacatures in het verlengde van de opleiding vaker kleiner van omvang zullen zijn en dat zij meerdere kleine baantjes kunnen hebben. Er zijn weinig specifieke gegevens over de arbeidsmarkt voor deze gediplomeerden.
- Er zijn enkele opleidingen die relatief weinig gediplomeerden hebben als resultaat van de veranderende beroepspraktijk. De opleiding Drukker is daar een voorbeeld van. Door het kleine aantal gediplomeerden is de Kans op werk voor deze gediplomeerden alsnog voldoende.

Bij de sectorkamers Ict en creatieve industrie, Zorg, welzijn en sport en Techniek en gebouwde omgeving zijn er, relatief gezien, de meeste kwalificaties (19% resp. 41% en 42%) met minstens drie maal een zelfde kans. Bij Techniek en gebouwde omgeving betreft het vooral een goede of ruim voldoende kans, bij Ict & ci en ZWS een geringe of matige kans.

De Verkoopsspecialist (sectorkamer Handel, marktsegment Retail, niveau 3) is de kwalificatie met de meeste gediplomeerden en in vier metingen een goede of ruim voldoende Kans op werk. Daarna volgen Begeleider gehandicaptenzorg (sectorkamer Zorg, welzijn en sport, marktsegment Welzijn, niveau 4) en Technicus engineering (sectorkamer techniek en gebouwde omgeving, marktsegment Metaal en metaalelektronica, niveau 4).

De Helpende zorg en welzijn (sectorkamer Zorg, welzijn en sport, marktsegment Zorg, niveau 2) en de Onderwijsassistent (sectorkamer Zorg, welzijn en sport, marktsegment Welzijn, niveau 4) zijn de kwalificaties met de meeste gediplomeerden met in vier metingen een geringe of matige Kans op werk.

De meeste consequent goede kansen komen voor bij de technische beroepsgroepen en de consequent geringe kansen bij de Ict en creatieve industrie en bij de beroepsgroepen van Zorg, welzijn en sport voorkomen. In algemene zin is dit is een herkenbaar resultaat.

5.2. Conclusies

Doordat de grenzen van de typering op relatieve wijze zijn vastgesteld verschuiven deze slechts in geringe mate als we de verschillende metingen vergelijken.

Voor de meeste kwalificaties geeft Kans op werk een herkenbare uitspraak. Voor enkele, zoals de procesoperators, managers en de medewerkers in de kinderopvang, zijn er verschillen tussen de wijze waarop de huidige situatie op de arbeidsmarkt wordt ervaren en het gegeven perspectief voor toekomstig gediplomeerden. Een ander aspect is de mate waarin gediplomeerden als zelfstandige aan de slag gaan. Onlangs is gebleken uit data van het CBS dat deze aandelen niet groot zijn, maar is besloten in de methodiek ook deze groep gediplomeerden te verwerken⁸.

⁸ Zie het onderdeel Doorontwikkeling methodiek in 2019 in het onderdeel Beschrijving van de methodiek Kans op werk

In de periode van vier metingen zijn de meeste positieve en negatieve kansen niet onderhevig aan grote schommelingen (retail, horeca, media, technische beroepen). Er zijn ook beroepsgroepen met verklaarbare verschuivingen (Ict en bouw).

Het is de vraag of de relatieve vaststelling van de grenzen van de typering leidt tot voldoende onderscheid tussen de metingen. Voor Kans op werk 2021 wordt besloten of de kansen op basis van of een relatieve absolute grenzen zullen worden bepaald.

6. Bijlage

6.1. Tabellen

Tabel 1

Resultaten Kans op werk naar aantal kwalificaties, 2016 - 2019

	kow2016		kow2017		kow2018		kow2019	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
goed	100	21%	86	18%	107	22%	97	20%
ruim voldoende	67	14%	113	23%	134	28%	108	22%
voldoende	58	12%	47	10%	68	14%	89	18%
matig	62	13%	39	8%	30	6%	40	8%
gering	19	4%	20	4%	26	5%	30	6%
geen uitspraak	169	36%	180	37%	117	24%	121	25%
totaal	475	100%	485	100%	482	100%	485	100%

Tabel 2

Resultaten Kans op werk naar aantal gediplomeerden, 2016 - 2019

	kow2016		kow2017		kow2018		kow2019	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
goed	29.592	18%	15.687	10%	13.963	9%	12.016	8%
ruim voldoende	33.260	21%	48.265	32%	45.560	29%	35.405	25%
voldoende	29.260	18%	33.277	22%	47.313	30%	44.179	31%
matig	37.692	24%	22.304	15%	20.045	13%	25.015	17%
gering	27.063	17%	29.090	19%	27.451	18%	20.350	14%
geen uitspraak	3620	2%	2.760	108%	1.978	1%	6.875	5%
totaal	156.867	100%	148.623	100%	154.332	100%	136.965	100%

Tabel 3

Geen uitspraak naar aantal kwalificaties en sectorkamer, 2016 - 2019

Sectorkamer	2016	2017	2018	2019
Handel	5	4	1	1
Ict & ci	10	13	8	7
MTLM	35	34	25	24
Spec V	21	24	17	17
TGO	66	73	37	39
VGG	23	21	18	20
ZDV	6	5	4	4
ZWS	2	2	3	5
totaal	169	180	117	121

Tabel 4

Geen uitspraak naar aantal gediplomeerden en sectorkamer, 2016 - 2019

Sectorkamer	2016	2017	2018	2019
Handel	154	24	0	0
Ict & ci	417	438	323	213
MTLM	434	697	520	424
Spec V	225	312	125	78
TGO	623	738	292	327
VGG	505	423	393	492
ZDV	1241	110	286	242
ZWS	21	18	24	5.023
totaal	3.620	2.760	1.963	6.799

Tabel 5

Resultaten Kans op werk naar niveau en aantal kwalificaties in %, 2016

niveau	goed	ruim voldoende	voldoende	matig	Gering	geen uitspraak	totaal
2	28%	14%	10%	9%	5%	34%	100%
3	28%	13%	11%	9%	3%	37%	100%
4	11%	16%	15%	19%	4%	35%	100%
totaal	21%	14%	12%	13%	4%	36%	100%

Tabel 6

Resultaten Kans op werk naar niveau en aantal kwalificaties in %, 2017

niveau	goed	ruim voldoende	voldoende	matig	gering	geen uitspraak	totaal
2	21%	26%	11%	5%	4%	34%	100%
3	26%	26%	6%	6%	1%	36%	100%
4	9%	19%	13%	12%	7%	40%	100%
totaal	18%	23%	10%	8%	4%	37%	100%

Tabel 7

Resultaten Kans op werk naar niveau en aantal kwalificaties in %, 2018

niveau	goed	ruim voldoende	voldoende	matig	gering	geen uitspraak	totaal
2	12%	22%	19%	12%	6%-	20%	100%
3	32%	28%	10%	4%	2%	24%	100%
4	25%	35%	12%	2%	6%	28%	100%
totaal	22%	28%	14%	6%	5%	24%	100%

Tabel 8

Resultaten Kans op werk naar niveau en aantal kwalificaties in %, 2019

niveau	goed	ruim voldoende	voldoende	matig	gering	geen uitspraak	totaal
2	25%	26%	19%	4%	5%	20%	100%
3	24%	28%	15%	7%	1%	25%	100%
4	13%	15%	20%	13%	11%	28%	100%
totaal	20%	22%	18%	8%	6%	25%	100%

Tabel 9

Resultaten Kans op werk naar niveau en aantal gediplomeerden, 2016

niveau	goed	ruim voldoende	voldoende	matig	gering	geen uitspraak	totaal
2	11.017	9.978	4.499	8.435	15.739	617	50.285
3	9.254	13.254	9.281	9.815	3.685	1.498	46.787
4	9.321	10.028	15.480	19.442	7.639	1.505	63.415
totaal	29.592	33.260	29.260	37.692	27.063	3.620	160.487

Tabel 10

Resultaten Kans op werk naar niveau en aantal gediplomeerden, 2017

niveau	goed	ruim voldoende	voldoende	matig	gering	geen uitspraak	totaal
2	4.065	13.133	8.806	4.357	12.655	730	43.746
3	5.635	25.688	5.954	7.441	731	714	46.163
4	5.987	9.444	18.517	10.06	15.704	1.316	61.474
totaal	15.687	48.265	33.277	22.304	29.090	2.760	151.383

Tabel 11

Resultaten Kans op werk naar niveau en aantal gediplomeerden, 2018

niveau	goed	ruim voldoende	voldoende	matig	gering	geen uitspraak	totaal
2	3.727	16.398	9.337	1.449	11.098	477	42.486
3	7.895	16.403	11.451	6.153	2.662	461	45.025
4	2.341	12.759	26.525	12.443	13.691	1.040	68.799
totaal	13.963	45.560	47.313	20.045	27.451	1.978	156.310

Tabel 12

Resultaten Kans op werk naar niveau en aantal gediplomeerden, 2019

niveau	goed	ruim voldoende	voldoende	matig	gering	geen uitspraak	totaal
2	4.098	5.034	15.091	3.642	4.327	5.258	37.450
3	5.742	17.184	9.525	6.246	454	450	39.601
4	2.176	13.187	19.563	15.127	15.569	1.167	66.789
totaal	12.016	35.405	44.179	25.015	20.350	6.875	143.840

Tabel 13

Resultaten Kans op werk naar aantal kwalificaties en sectorkamer, 2016

Sectorkamer	goed	ruim voldoende	voldoende	matig	gering	geen uitspraak	totaal
Handel	4	5	3	4	3	5	24
Ict & ci	0	5	3	15	3	10	36
MTLM	12	12	15	2	0	35	76
Spec v	3	4	3	0	0	21	31
TGO	48	32	14	9	1	66	170
VGG	27	2	9	15	6	23	82
ZDV	4	2	5	6	1	6	24
ZWS	2	4	5	11	5	2	29
(bovensect)	0	0	1	1	0	1	3
totaal	100	67	58	62	19	169	475

Tabel 14

Resultaten Kans op werk naar aantal kwalificaties en sectorkamer, 2017

Sectorkamer	goed	ruim voldoende	voldoende	matig	gering	geen uitspraak	totaal
Handel	5	5	2	5	3	4	24
Ict & ci	1	5	6	8	3	13	36
MTLM	18	16	7	1	0	34	76
Spec v	7	1	0	0	0	24	32
TGO	38	50	10	3	2	73	176
VGG	10	28	9	10	4	21	82
ZDV	4	1	8	4	2	5	24
ZWS	1	7	5	8	6	2	29
(bovensect)	2	0	0	0	0	4	6
totaal	86	113	47	39	20	180	485

Tabel 15

Resultaten Kans op werk naar aantal kwalificaties en sectorkamer, 2018

Sectorkamer	goed	ruim voldoende	voldoende	matig	gering	geen uitspraak	totaal
Handel	1	6	5	6	8	3	29
Ict & ci	4	2	8	3	3	4	24
MTLM	15	25	12	7	5	18	82
Spec v	62	60	14	2	1	37	176
TGO	7	3	2	0	0	17	29
VGG	13	27	9	2	0	25	76
ZDV	0	5	10	8	5	8	36
ZWS	4	5	8	2	4	1	24
(bovensect)	1	1	0	0	0	4	6
totaal	107	134	68	30	26	117	482

Tabel 16

Resultaten Kans op werk naar aantal kwalificaties en sectorkamer, 2019

Sectorkamer	goed	ruim voldoende	voldoende	matig	gering	geen uitspraak	totaal
Handel	4	5	8	3	3	1	24
Ict & ci	0	0	10	12	7	7	36
MTLM	10	22	17	2	1	24	76
Spec v	6	4	1	1	0	17	29
TGO	54	57	21	6	0	39	177
VGG	17	15	18	6	7	20	83
ZDV	4	1	5	7	3	4	24
ZWS	1	4	8	3	9	5	30
(bovensect)	1	0	1	0	0	4	6
totaal	97	108	89	40	30	121	485

Tabel 17

Resultaten Kans op werk naar aantal gediplomeerden en sectorkamer, 2016

Sectorkamer	goed	ruim voldoende	voldoende	matig	gering	geen uitspraak	totaal
Handel	4.365	7.636	1.717	984	2.006	154	16.862
Ict & ci	-	2412	2.483	4.958	1.520	417	11.790
MTLM	4.372	4.600	2.724	244	-	434	12.374
Spec v	228	315	89	-	-	225	857
TGO	6.722	5.743	6.674	1.710	86	623	21.558
VGG	7.755	231	3.184	7.971	3.711	505	23.357
ZDV	1.818	2.158	6.124	8.600	1.441	1.241	21.382
ZWS	4.332	9.893	6.147	13.225	18.299	21	51.917
(bovensect)	-	272	118	-	-	-	390
totaal	29.592	33.260	29.260	37.692	27.063	3620	160.487

Tabel 18

Resultaten Kans op werk naar aantal gediplomeerden en sectorkamer, 2017

Sectorkamer	goed	ruim voldoende	voldoende	matig	gering	geen uitspraak	totaal
Handel	729	11.508	370	1.678	1.287	24	15.596
Ict & ci	18	3.436	2.886	1.515	3.737	438	12.030
MTLM	2.265	5.060	2.586	397	-	697	11.005
Spec v	503	25	-	-	-	312	840
TGO	5.955	7.602	4.529	659	280	738	19.763
VGG	1.765	7.167	4.688	5.955	4.011	423	24.009
ZDV	-	26	12.894	3.715	2.016	110	18.761
ZWS	4.452	13.441	5.324	8.385	17.759	18	49.379
(bovensect)	-	-	-	-	-	-	0
totaal	15.687	48.265	33.277	22.304	29.090	2.760	151.383

Tabel 19

Resultaten Kans op werk naar aantal gediplomeerden en sectorkamer, 2018

Sectorkamer	goed	ruim voldoende	voldoende	matig	gering	geen uitspraak	totaal
Handel	894	7.329	9.900	946	1.813	-	20.882
Ict & ci	-	238	6.415	1.731	4.203	323	12.910
MTLM	1.749	3.078	5.097	787	-	520	11.231
Spec v	491	59	177	-	-	125	852
TGO	6.938	10.302	2.299	417	104	292	20.352
VGG	2.093	6.070	5.815	6.077	3.834	393	24.282
ZDV	1.501	359	13.199	2.466	1.961	286	19.772
ZWS	154	18.106	4.411	7.621	15.536	24	45.852
(bovensect)	143	19	-	-	-	15	177
totaal	13.963	45.560	47.313	20.045	27.451	1.978	156.310

Tabel 20

Kans op werk naar aantal gediplomeerden en sectorkamer, 2019

Sectorkamer	goed	ruim voldoende	voldoende	matig	gering	geen uitspraak	totaal
Handel	203	2732	14366	1376	670	-	19347
Ict & ci	-	-	4285	4666	3903	213	13067
MTLM	1043	3463	3740	1370	894	424	10934
Spec v	224	419	41	114	-	78	876
TGO	6980	7929	3499	1447	-	327	20182
VGG	2099	4025	5671	5246	3658	492	21191
ZDV	1203	517	3835	7992	1649	242	15438
ZWS	159	16320	8442	2804	9576	5023	42324
(bovensect)	105	-	300	-	-	76	481
totaal	12.016	35.405	44.179	25.015	20.350	6.875	143.840

NOVEMBER 2019

Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven

Louis Braillelaan 24 2719 EJ Zoetermeer Postbus 7259
2701 AG Zoetermeer ☎ 88 338 00 00 s-bb.nl